

Оксана Захарчук

ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ МУЗИКИ УКРАЇНЬСЬКОЮ МОВОЮ

І. В. Чернова, О. П. Горман. *Зарубіжна музика: Історія, стиль, напрями* : Навчальний посібник / ред. Т. В. Животова. – Львів : Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, 2016. – 247 с.

Історія світової музики в контексті музичної педагогіки – це діяльність, спрямована на сферу людської свідомості, на духовний світ людини, її душу, і тому вагому роль відіграє мова, якою подається матеріал. З цього огляду з приємністю констатуємо факт виходу в світ першого українськомовного посібника з історії світової музики в Україні.

Авторами цього видання є кандидат мистецтвознавства доцент Ірина Чернова та завідувач кафедри музичного мистецтва Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного Олег Горман. На думку рецензентки проф. Стефанії Павлишин викладання історії музики сьогодні потребує концепційних й організаційних коректив, оскільки змінився її науково-методологічний контекст. В посібнику враховано нові тенденції розвитку сучасного українського музикознавства, зокрема послідовне висвітлення музично-історичного процесу, поєднаного з відповідними суміжними знаннями з філософії, естетики, загальної історії, мистецтва. Цей навчальний посібник заповнює велику прогалину в українському музикознавстві в осмислення світового музично-історичного розвитку від найдавніших часів до епохи Бароко.

Особливої увагу заслуговує новизна першого розділу посібника, де розглядається об'єкт і предмет «Історії зарубіжної музики» та подається історичний екскурс її наукових досліджень.

Другий розділ присвячений музиці прадавніх культур, в окремих темах якого розкривається музика первісної доби, музична культура Стародавнього Сходу і музична культура античності.

В третьому розділі поданий панорамний огляд музичної культури Середніх віків та епохи Відродження. Зокрема, в одній із тем висвітлюється так зване Північне Відродження, тобто музична культура Англії, Нідерландів, Німеччини, Польщі, Франції, Чехії.

Необхідно відзначити ще одну важливу методологічну новизну у викладенні матеріалу – це концептуальний підхід у трактуванні як певних музичних явищ, так і загальних понять у цілому. Базою такого підходу є закон цілісності картини світу у відповідні епохи, акцентування уваги на внутрішньому світі людини крізь призму

змін інтонаційного образу світу, що якнайкраще корелює з гуманітарною спрямованістю музикознавства ХХІ ст. Апелюючи до культурологічного дискурсу, предмет «Історії музики» реалізує свої найважливіші завдання – утвердження ідеалів гуманізму.

Слід зауважити ще один надзвичайно відрадний факт тематичного рецензованого посібника – це залучення результатів наукових досліджень у викладенні матеріалу. Особливе зацікавлення викликає підтема про гіпотези походження музики, що спонукає до роздумів і самостійного творчого мислення, іншими словами, заставляє думати.

Не можна оминати увагою ще один суттєвий момент музичної педагогіки, на якому наголошують автори підручника – збагачення слухових уявлень студента шляхом систематичного відвідування концертів, тобто живого спілкування з музикою та музикантами.

На схвальну позитивну оцінку заслуговує підбір використаної та рекомендованої літератури – загалом 71 позиція. До цього списку увійшли також монографічні дослідження сучасних науковців (Н. Герасимова-Персидська, Ю. Євдокимова, В. Задерацький, О. Маркова, В. Медушевський, В. Москаленко, О. Самойленко, В. Холопова, Й. Хомінський та інші). Інноваційним елементом книги є вдало підібрані епіграфи до кожного з розділів посібника. Про глибоку вдумливу скрупульозну працю свідчать і нотні приклади до відповідних тем. Хочеться підкреслити чітку структурованість відручника з точною, надзвичайно стислою, лаконічною і логічною, доступною, зрозумілою манерою викладу літературною українською мовою.

Майже бездоганна коректура в поєднанні з добре продуманим дизайном книги і якісними вишуканими художніми ілюстраціями роблять це видання привабливим для читачів. А це є вагомий момент, бо воно розраховане, насамперед, для студентів виконавських факультетів вищих навчальних музичних закладів освіти, а також може бути корисним усім, хто цікавиться історією світової музики. Тож нехай летить україномовна ластівка посібника з історії музики у довготривалий політ, збагачуючи духовний тезаурус української суспільності.

